

Dr. Ada Holcar Brunauer, Saša Kregar
Zavod Republike Slovenije za šolstvo

GLASU UČENCA NA POT

Slišan in upoštevan GLAS UČENCA spreminja kulturo poučevanja, ki temelji na vzpostavitvi partnerskega odnosa med učiteljem in učenci. Učenci so-ustvarjajo učni proces, so zato bolj zavzeti za učenje, imajo večjo samozaupanje in samozavest ter prevzamejo več odgovornosti za lastno učenje. S s sošolci in učitelji razvijejo boljši odnos, kar pripomore k sproščnemu vzdušju v razredu in medsebojnemu spoštovanju.

Glas učenca pri pouku spodbujamo s **FORMATIVNIM SPREMLJANJEM**, ki učence spodbuja k razmišljanju, (so)ustvarjanju in sodelovanju, upošteva njihov glas ter ustvarja učne situacije, ki v učencih vzbujajo zanimanje.

Glas učenca spodbuja aktivno vlogo učencev in vrstniško sodelovanje. Učitelj se zavzema za dobre odnose, medsebojno spoštovanje in izraža empatijo ter mu je mar za učence. Učencem prisluhne, jih sliši in spodbuja k izražanju njihovih misli, pogledov, želja, prioritet, skrbi ter pomislov o učenju in poučevanju. Učenci se tako bolje učijo, izboljšujejo dosežke in se počutijo vključene.

V mednarodnem projektu *Erasmus+ Glas učenca – most do učenja* so sodelovale vodilne institucije s področja vzgoje in izobraževanja iz petih evrop-

skih držav – Irske, Madžarske, Nizozemske, Slovenije in Škotske. V Sloveniji se je projektu pridružilo osem osnovnih in ena srednja šola. Nekateri učitelji in ravnatelji so svoje bogate izkušnje in spoznanja iz projekta strnili v članke, ki jih predstavljamo v tej in prihodnjih številkah revije *Vzgoja in izobraževanje*.

V svojih člankih opisujejo prehojene poti v času projekta, spremembe, ki so jih uvedli v svojo pedagoško prakso in odzive učencev. Z navdušenjem pripovedujejo, kako so se zavzemali za dobre odnose v razredih in učence spodbujali k prevzemanju odgovornosti za lastno učenje. Učenci so aktivno izgrajevali svoje znanje, pri čemer so jih spodbujali k raziskovanju, navezovanju namenov učenja na lastne interese, postavljanju vprašanj in podajanju predlogov, na kakšen način bodo pokazali, da so se nekaj naučili.

Ponosni so, ker njihovi učenci

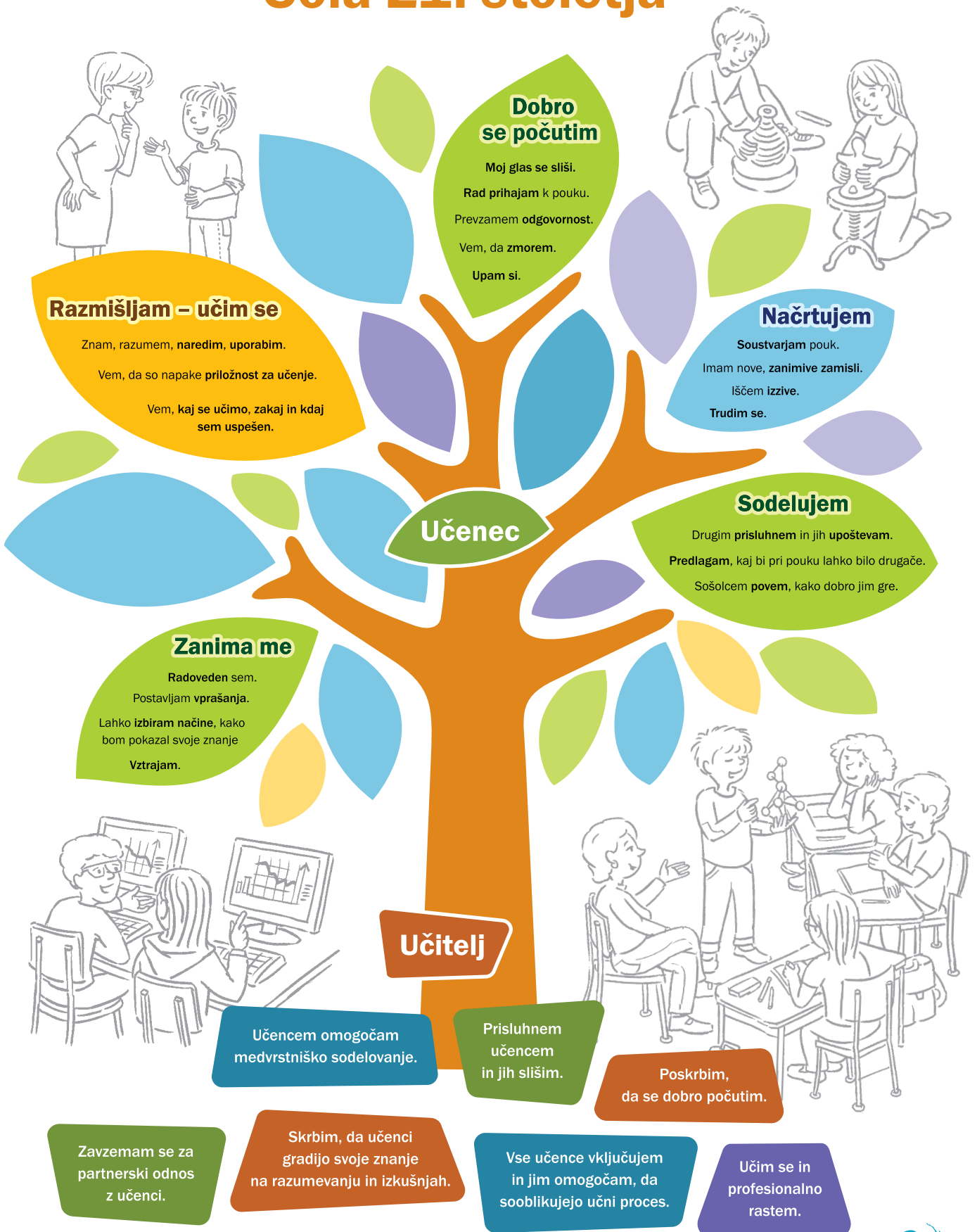

vedo, kaj se bodo učili, zakaj in kdaj bodo uspešni ter so zato bolj motivirani za učenje.

Priloga te revije je tudi **PLAKAT**, ki prikazuje, kdaj se učenci najbolje učijo (ko razmišljajo, jih nekaj zanima, se dobro počutijo, ...) in kakšno vlogo ima pri tem učitelj (se zavzema za partnerski odnos, učencem prisluhne in jih sliši, jih vključuje v sooblikovanje učnega procesa, ...).

Šola 21. stoletja

Plakat podpira pristope k učenju in poučevanju, ki smo jih razvijali v mednarodnem projektu Erasmus+ Glas učenca – most do učenja (2016–2019) in razvojni nalogi Formativno spremljanje v podporo učenju vsakega učenca (2016–2019). Več o tem si lahko preberete v publikacijah Formativno spremljanje v podporo učenju (2016) in Vključujota šola (2017). Plakat je priloga revije Vzgoja in izobraževanje, letnik L, št. 2/3, 2019. tadal in založil Zavod RS za šolstvo. Ilustracije: Davor Grčičević.

KAKO ZAČETI?

Osnovni namigi in ideje za učinkovito učenje

- ▶ Vzdušje v razredu je miselno spodbudno, psihološko varno in sproščeno.
 - ▶ Učitelj se zavzema za dobre odnose, medsebojno spoštovanje in mu je mar za učence.
 - ▶ Slike in sporočila na stenah učilnice spodbujajo razmišljanje, radovednost in čudenje.
 - ▶ Plakati s kriteriji uspešnosti, nameni učenja in dokazi visijo na stenah učilnice.
 - ▶ Različna didaktična orodja (npr. majhne bele table, semaforji, IKT-orodja, vstopni in izstopni lističi ...) omogočajo vključevanje vseh učencev.
 - ▶ Pri odgovarjanju na zastavljena vprašanja učenci ne dvigujejo rok.
 - ▶ Vsak učenec ve, da je lahko kadar koli povabljen k razmisleku in odgovoru na zastavljeno vprašanje.
 - ▶ Učitelj na odgovor učenca počaka vsaj nekaj sekund.
 - ▶ Učitelj uporabi vse odgovore, pravilne in napačne, za razvijanje razumevanja učencev.
 - ▶ Mize v razredu so postavljene tako, da se učenci lahko med seboj pogovarjajo in učijo drug od drugega.
-

